

FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie si Inginerie Chimica
1.3 Departamentul	Inginerie Chimica
1.4 Domeniul de studii	Inginerie Chimica-Chimie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Procesarea si Controlul Alimentelor // Master Inginerie

2. Date despre disciplina

2.1 Denumirea disciplinei	REOLOGIA SISTEMELOR DISPERSE-CMX7312						
2.2 Titularul activitatilor de curs	Conf. Adina GHIRISAN						
2.3 Titularul activitatilor de seminar	Conf. Adina GHIRISAN						
2.4 Anul de studiu	I, II	2.5 Semestrul	1, 3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Opt

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activitatilor didactice)

3.1 Numar de ore pe saptamâna	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distributia fondului de timp:					ore
Studiul dupa manual, suport de curs, bibliografie si notite					36
Documentare suplimentara în biblioteca, pe platformele electronice de specialitate si pe teren					32
Pregatire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					32
Tutoriat					4
Examinari					4
Alte activitati:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numarul de credite		6			

4. Preconditii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competente	• Nu este cazul

5. Conditii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfasurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Studentii se vor prezenta la prelegeri, seminarii si laboratoare cu telefoanele mobile închise.
5.2 De desfasurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Studentii se vor prezenta la lucrari cu referate scrise si studiate. • Studentii se vor prezenta în laborator cu halat. • Studentii nu pot lasa nesupravegheata o instalatie în functiune. • Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în ultima saptamâna de activitate didactica.

	• Predarea referatelor cu întârziere se penalizeaza.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Conceperea și proiectarea de procese, mașini și instalații specifice ingineriei chimice de proces prin cunoașterea și promovarea unor noi soluții</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea expertizelor, metodelor și conceptelor creative pentru analiza și sinteza unor noi procese chimice. • Utilizarea analizei chimice integrate pentru dezvoltarea și producerea unor noi produse inovative. • Aplicarea unor noi metode de evaluare în vederea îmbunătățirii deciziilor privind procesarea și sinteza în ingineria chimică.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Executarea sarcinilor solicitate conform cerințelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestabilit. • Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru. • Informarea și documentarea permanentă în domeniul de activitate.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, învățarea și înțelegerea principiilor, metodelor și mecanismelor specifice comportării reologice a corpurilor (solide, fluide) supuse curgerii/deformării care apar în procesele industriale reale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacității de a aplica metodele de cercetare, evaluare și rezolvare a problemelor specifice curgerii/deformării materialelor în condiții reale.

8. Continuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observatii
Introducere. Concepte fundamentale. Deformarea specifică, tensiunea de forfecare, viteza de forfecare. Comportarea la curgere a fluidelor și vâscozitatea. Elasticitatea materialelor.	Metode de predare Prelegere interactivă	Observatii 1 curs, 2 ore
Sisteme cu proprietăți uniforme Comportarea fluidelor cu proprietăți uniforme (fluidul lui Newton, solidul lui Hook și plasticul St. Venant). Modele pentru materialele cu proprietăți ideale.	Prelegere interactivă	1 curs, 2 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenewtoniană independentă de timp Fluide cu structură independentă de timp (fluide cu comportare pseudoplastica și dilatanta). Modele reologice, curbe specifice de curgere și de vâscozitate. Fluide cu prag de curgere. Determinarea pragului de curgere.	Prelegere interactivă	2 cursuri, 4 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenewtoniană dependentă de timp Fluide cu structură dependentă de timp (fluide	Prelegere interactivă	2 cursuri, 4 ore

tixotrope si reopectice). Modele reologice, curbe specifice de curgere si de vâscozitate. Metode de investigare a tixotropiei si reopectiei.		
Materiale cu proprietati multiple Comportarea vâscoelastica. Principii de baza. Modele teoretice si mecanice: Maxwell, Voigt-Kelvin, Lethersich, Zener. Exemple de lichide si solide cu comportare vâscoelastica.	Prelegere interactiva	2 cursuri, 4 ore
Reologia sistemelor lichide Comportarea reologica a solutiilor, coloizilor, emulsiilor, suspensiilor si pastelor. Influenta concentratiei, formei, marimii si distributiei fazei disperse, influenta efectelor mecanice si hidrodinamice asupra comportarii reologice. Efectul electro-vâscos. Metode de analiza.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore
Reometria. Masuratori reologice statice si dinamice Reometre rotationale si oscilatorii. Sisteme de masurare si teste specifice. Teste de curgere si teste de relaxare.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, I. Introducere în reologie”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1982 2. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, II. Reologia starii lichide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1984 3. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, III. Reologia starii solide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1987 4. R.P. Chhabra, J. F. Richardson, „Non-Newtonian Flow in the process Industries. Fundamentals and Engineering Applications”, Ed. Butterworth Heinemann, 1999 5. R. Z. Tudose, „Ingineria proceselor fizice din industria chimica”, Ed. Academiei Române, v.I Fenomene de transfer, 2000 6. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata,, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004 7. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005 8. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006 9. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008 10. Bercea, M., „Reologia polimerilor. Comportarea viscoelastica a polimerilor”, Vol. II, Ed. Tehnopress, Iasi, 2009 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
Vâscozitatea. Influenta parametrilor termodinamici asupra vâscozitatii sistemelor lichide. Functii de fitare a curbelor de vâscozitate dependente de timp. Determinarea energiei de activare pentru curgerea fluidelor.	Probleme Discutii Analize	2 ore
Determinarea experimentală a vâscozității fluidelor utilizând diferite tipuri de reometre rotationale (Hoeppler, Visco-Star, Brookfield).	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Determinarea curbelor specifice de curgere si de	Teste experimentale	4 ore

vâscozitate pentru diferite fluide newtoniene si nenevtoniene cu reometrul Rheotest 2.	Discutii Interpretare	
Comportarea reologica a pastelor. Influenta concentratiei solidului.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Comportarea reologica a sistemelor vâscoelastice. Determinarea si interpretarea testelor oscilatorii.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata”, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004 2. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005 3. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006 4. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008 		

9. Coroborarea continuturilor disciplinei cu asteptarile reprezentantilor comunitatii epistemice, asociatiilor profesionale si angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- La stabilirea continuturilor formative ale disciplinei au participat si alte cadre didactice din domeniu, titulare atât în departamentul de inginerie chimica din institutia noastra cât si din alte institutii de învățământul superior.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs	<p>Capacitatea de a cunoaste si înțelege importanta reologiei în stiinta materialelor si inginerie si de a aplica cunostintele dobândite în rezolvarea problemelor de inginerie într-o lume reala.</p> <p>Capacitatea de a alege, opera si analiza modelele potrivite pentru studiul proprietatilor materialelor, aplicand metodele corecte de cercetare.</p>	Examenul este oral. Accesul la examen este conditionat de prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor cel târziu în ultima saptamâna de activitatea didactica.	60 %
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a analiza teoretic si experimental modelele specifice pentru a descrie comportarea reologica a corpurilor/ fluidelor in aplicatii reale.	Prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor de casa este o cerinta de acces la examinarea finala.	40 %

	Activitatea desfasurata in laborator si calitatea referatelor pregatite.	Portofoliul de lucrari se preda cel târziu în ultima saptamâna de activitate didactica.	
10.6 Standard minim de performanta			
<ul style="list-style-type: none"> Nota 6 (sase) la laborator si la examen conform baremului. 			

Data completarii

...15.05.2013.....

Semnatura titularului de curs

.....*Askiti*.....

Semnatura titularului de seminar

.....*Askiti*.....

Data avizarii în departament

.....

Semnatura directorului de departament

.....*Ant*.....

FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie si Inginerie Chimica
1.3 Departamentul	Inginerie Chimica
1.4 Domeniul de studii	Inginerie Chimica
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Ingineria Proceselor Organice si Biochimice / Master Inginerie

2. Date despre disciplina

2.1 Denumirea disciplinei	REOLOGIA SISTEMELOR DISPERSE-CMX7312						
2.2 Titularul activitatilor de curs	Conf. Adina GHIRISAN						
2.3 Titularul activitatilor de seminar	Conf. Adina GHIRISAN						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Opt

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activitatilor didactice)

3.1 Numar de ore pe saptamâna	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distributia fondului de timp:					ore
Studiul dupa manual, suport de curs, bibliografie si notite					36
Documentare suplimentara în biblioteca, pe platformele electronice de specialitate si pe teren					32
Pregatire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					32
Tutoriat					4
Examinari					4
Alte activitati:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numarul de credite		6			

4. Preconditii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competente	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Conditii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfasurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la prelegeri, seminarii si laboratoare cu telefoanele mobile închise.
5.2 De desfasurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la lucrari cu referate scrise si studiate. Studentii se vor prezenta în laborator cu halat. Studentii nu pot lasa nesupravegheata o instalatie în functiune. Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în ultima saptamâna de activitate didactica. Predarea referatelor cu întârziere se penalizeaza.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Conceperea și proiectarea de procese, mașini și instalații specifice ingineriei chimice de proces prin cunoașterea și promovarea unor noi soluții</p> <ul style="list-style-type: none"> Utilizarea expertizelor, metodelor și conceptelor creative pentru analiza și sinteza unor noi procese chimice. Utilizarea analizei chimice integrate pentru dezvoltarea și producerea unor noi produse inovative. Aplicarea unor noi metode de evaluare în vederea îmbunătățirii deciziilor privind procesarea și sinteza în ingineria chimică.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Executarea sarcinilor solicitate conform cerințelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestabilit. Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru. Informarea și documentarea permanentă în domeniul de activitate.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, învățarea și înțelegerea principiilor, metodelor și mecanismelor specifice comportării reologice a corpurilor (solide, fluide) supuse curgerii/deformării care apar în procesele industriale reale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea capacității de a aplica metodele de cercetare, evaluare și rezolvare a problemelor specifice curgerii/deformării materialelor în condiții reale.

8. Continuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observatii
Introducere. Concepte fundamentale. Deformarea specifică, tensiunea de forfecare, viteza de forfecare. Comportarea la curgere a fluidelor și vâscozitatea. Elasticitatea materialelor.	Prelegere interactivă	1 curs, 2 ore
Sisteme cu proprietăți uniforme Comportarea fluidelor cu proprietăți uniforme (fluidul lui Newton, solidul lui Hook și plasticul St. Venant). Modele pentru materialele cu proprietăți ideale.	Prelegere interactivă	1 curs, 2 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenenewtoniană independentă de timp Fluide cu structură independentă de timp (fluide cu comportare pseudoplastica și dilatantă). Modele reologice, curbe specifice de curgere și de vâscozitate. Fluide cu prag de curgere. Determinarea pragului de curgere.	Prelegere interactivă	2 cursuri, 4 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenenewtoniană dependentă de timp Fluide cu structură dependentă de timp (fluide	Prelegere interactivă	2 cursuri, 4 ore

tixotrope si reopectice). Modele reologice, curbe specifice de curgere si de vâscozitate. Metode de investigare a tixotropiei si reopectiei.		
Materiale cu proprietati multiple Comportarea vâscoelastica. Principii de baza. Modele teoretice si mecanice: Maxwell, Voigt-Kelvin, Lethersich, Zener. Exemple de lichide si solide cu comportare vâscoelastica.	Prelegere interactiva	2 cursuri, 4 ore
Reologia sistemelor lichide Comportarea reologica a solutiilor, coloizilor, emulsiilor, suspensiilor si pastelor. Influenta concentratiei, formei, marimii si distributiei fazei disperse, influenta efectelor mecanice si hidrodinamice asupra comportarii reologice. Efectul electro-vâscos. Metode de analiza.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore
Reometria. Masuratori reologice statice si dinamice Reometre rotationale si oscilatorii. Sisteme de masurare si teste specifice. Teste de curgere si teste de relaxare.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore

Bibliografie

1. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, I. Introducere in reologie”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1982
2. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, II. Reologia starii lichide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1984
3. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, III. Reologia starii solide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1987
4. R.P. Chhabra, J. F. Richardson, „Non-Newtonian Flow in the process Industries. Fundamentals and Engineering Applications”, Ed. Butterworth Heinemann, 1999
5. R. Z. Tudose, „Ingineria proceselor fizice din industria chimica”, Ed. Academiei Române, v.I Fenomene de transfer, 2000
6. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata”, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004
7. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005
8. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006
9. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008
10. Bercea, M., „Reologia polimerilor. Comportarea viscoelastica a polimerilor”, Vol. II, Ed. Tehnopress, Iasi, 2009

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
Vâscozitatea. Influenta parametrilor termodinamici asupra vâscozitatii sistemelor lichide. Functii de fitare a curbelor de vâscozitate dependente de timp. Determinarea energiei de activare pentru curgerea fluidelor.	Probleme Discutii Analize	2 ore
Determinarea experimentală a vâscozității fluidelor utilizând diferite tipuri de reometre rotationale (Hoeppler, Visco-Star, Brookfield).	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Determinarea curbelor specifice de curgere si de	Teste experimentale	4 ore

vâscozitate pentru diferite fluide newtoniene și nenenewtoniene cu reometrul Rheotest 2.	Discutii Interpretare	
Comportarea reologica a pastelor. Influenta concentratiei solidului.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Comportarea reologica a sistemelor vâscoelastice. Determinarea și interpretarea testelor oscilatorii.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore

Bibliografie

1. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata,, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004
2. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005
3. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006
4. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008

9. Coroborarea continuturilor disciplinei cu asteptarile reprezentantilor comunitatii epistemice, asociatiilor profesionale si angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- La stabilirea continuturilor formative ale disciplinei au participat si alte cadre didactice din domeniu, titulare atât în departamentul de inginerie chimica din institutia noastra cât si din alte institutii de învățământul superior.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs	Capacitatea de a cunoaste si intelege importanta reologiei în stiinta materialelor si inginerie si de a aplica cunostintele dobândite în rezolvarea problemelor de inginerie într-o lume reala. Capacitatea de a alege, opera si analiza modelele potrivite pentru studiul proprietatilor materialelor, aplicand metodele corecte de cercetare.	Examenul este oral. Accesul la examen este conditionat de prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor cel târziu în ultima saptamâna de activitatea didactica.	60 %
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a analiza teoretic si experimental modelele specifice pentru a descrie comportarea reologica a corpurilor/ fluidelor în aplicatii reale.	Prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor de casa este o cerinta de acces la examinarea finala.	40 %

	Activitatea desfășurată în laborator și calitatea referatelor pregătite.	Portofoliul de lucrări se preda cel târziu în ultima săptămână de activitate didactică.	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Nota 6 (șase) la laborator și la examen conform baremului. 			

Data completării

...15.05.2013.....

Semnatura titularului de curs

.....*Aghie*.....

Semnatura titularului de seminar

.....*Aghie*.....

Data avizării în departament

.....

Semnatura directorului de departament

.....*[Signature]*.....

FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie si Inginerie Chimica
1.3 Departamentul	Inginerie Chimica
1.4 Domeniul de studii	Inginerie Chimica
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Inginerie chimica avansata de proces/Master Inginerie

2. Date despre disciplina

2.1 Denumirea disciplinei	REOLOGIA SISTEMELOR DISPERSE-CMX7312						
2.2 Titularul activitatilor de curs	Conf. Adina GHIRISAN						
2.3 Titularul activitatilor de seminar	Conf. Adina GHIRISAN						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activitatilor didactice)

3.1 Numar de ore pe saptamâna	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distributia fondului de timp:					ore
Studiul dupa manual, suport de curs, bibliografie si notite					36
Documentare suplimentara în biblioteca, pe platformele electronice de specialitate si pe teren					32
Pregatire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					32
Tutoriat					4
Examinari					4
Alte activitati:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numarul de credite		6			

4. Preconditii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competente	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Conditii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfasurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la prelegeri, seminarii si laboratoare cu telefoanele mobile închise.
5.2 De desfasurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la lucrari cu referate scrise si studiate. Studentii se vor prezenta în laborator cu halat. Studentii nu pot lasa nesupravegheata o instaltie în functiune. Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în ultima saptamâna de activitate didactica. Predarea referatelor cu întârziere se penalizeaza.

6. Competentele specifice acumulate

Competente profesionale	<p>Conceperea si proiectarea de procese, masini si instalatii specifice ingineriei chimice de proces prin cunoasterea si promovarea unor noi solutii</p> <ul style="list-style-type: none"> Utilizarea expertizelor, metodelor si conceptelor creative pentru analiza si sinteza unor noi procese chimice. Utilizarea analizei chimice integrate pentru dezvoltarea si producerea unor noi produse inovative. Aplicarea unor noi metode de evaluare in vederea imbunatatirii deciziilor privind procesarea si sinteza in ingineria chimica.
Competente transversale	<ul style="list-style-type: none"> Executarea sarcinilor solicitate conform cerintelor precizate si in termenele impuse, cu respectarea normelor de etica profesionala si de conduita morala, urmând un plan de lucru prestabilit. Rezolvarea sarcinilor solicitate in concordanta cu obiectivele generale stabilite prin integrarea in cadrul unui grup de lucru. Informarea si documentarea permanenta in domeniul de activitate.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competentelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoasterea, invatarea si intelegerea principiilor, metodelor si mecanismelor specifice comportarii reologice a corpurilor (solide, fluide) supuse curgerii/deformarii care apar in procesele industriale reale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea capacitatii de a aplica metodele de cercetare, evaluare si rezolvare a problemelor specifice curgerii/deformarii materialelor in conditii reale.

8. Continuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observatii
Introducere. Concepte fundamentale. Deformarea specifica, tensiunea de forfecare, viteza de forfecare. Comportarea la curgere a fluidelor si vâscozitatea. Elasticitatea materialelor.	Prelegere interactiva	1 curs, 2 ore
Sisteme cu proprietati uniforme Comportarea fluidelor cu proprietati uniforme (fluidul lui Newton, solidul lui Hook si plasticul St. Venant). Modele pentru materialele cu proprietati ideale.	Prelegere interactiva	1 curs, 2 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenewtoniana independente de timp Fluide cu structura independenta de timp (fluide cu comportare pseudoplastica si dilatanta). Modele reologice, curbe specifice de curgere si de vâscozitate. Fluide cu prag de cugere. Determinarea pragului de curgere.	Prelegere interactiva	2 cursuri, 4 ore
Fluide vâscoase cu comportare nenewtoniana dependente de timp Fluide cu structura dependenta de timp (fluide	Prelegere interactiva	2 cursuri, 4 ore

tixotrope si reopectice). Modele reologice, curbe specifice de curgere si de vâscozitate. Metode de investigare a tixotropiei si reopectiei.		
Materiale cu proprietati multiple Comportarea vâscoelastica. Principii de baza. Modele teoretice si mecanice: Maxwell, Voigt-Kelvin, Lethersich, Zener. Exemple de lichide si solide cu comportare vâscoelastica.	Prelegere interactiva	2 cursuri, 4 ore
Reologia sistemelor lichide Comportarea reologica a solutiilor, coloizilor, emulsiilor, suspensiilor si pastelor. Influenta concentratiei, formei, marimii si distributiei fazei disperse, influenta efectelor mecanice si hidrodinamice asupra comportarii reologice. Efectul electro-vâscos. Metode de analiza.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore
Reometria. Masuratori reologice statice si dinamice Reometre rotationale si oscilatorii. Sisteme de masurare si teste specifice. Teste de curgere si teste de relaxare.	Prelegere interactiva	3 cursuri, 6 ore

Bibliografie

1. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, I. Introducere in reologie”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1982
2. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, II. Reologia starii lichide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1984
3. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, III. Reologia starii solide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1987
4. R.P. Chhabra, J. F. Richardson, „Non-Newtonian Flow in the process Industries. Fundamentals and Engineering Applications”, Ed. Butterworth Heinemann, 1999
5. R. Z. Tudose, „Ingineria proceselor fizice din industria chimica”, Ed. Academiei Române, v.I Fenomene de transfer, 2000
6. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata”, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004
7. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005
8. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006
9. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008
10. Bercea, M., „Reologia polimerilor. Comportarea viscoelastica a polimerilor”, Vol. II, Ed. Tehnopress, Iasi, 2009

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
Vâscozitatea. Influenta parametrilor termodinamici asupra vâscozitatii sistemelor lichide. Functii de fitare a curbelor de vâscozitate dependente de timp. Determinarea energiei de activare pentru curgerea fluidelor.	Probleme Discutii Analize	2 ore
Determinarea experimentală a vâscozitatii fluidelor utilizând diferite tipuri de reometre rotationale (Hoeppler, Visco-Star, Brookfield).	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Determinarea curbelor specifice de curgere si de	Teste experimentale	4 ore

vâscozitate pentru diferite fluide newtoniene si nenewtoniene cu reometrul Rheotest 2.	Discutii Interpretare	
Comportarea reologica a pastelor. Influenta concentratiei solidului.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Comportarea reologica a sistemelor vâscoelastice. Determinarea si interpretarea testelor oscilatorii.	Teste experimentale Discutii Interpretare	2 ore
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata,, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004 2. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005 3. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006 4. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008 		

9. Coroborarea continuturilor disciplinei cu asteptarile reprezentantilor comunitatii epistemice, asociatiilor profesionale si angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- La stabilirea continuturilor formative ale disciplinei au participat si alte cadre didactice din domeniu, titulare atât în departamentul de inginerie chimica din institutia noastra cât si din alte institutii de învățământul superior.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs	<p>Capacitatea de a cunoaste si intelege importanta reologiei în stiinta materialelor si inginerie si de a aplica cunostintele dobândite în rezolvarea problemelor de inginerie într-o lume reala.</p> <p>Capacitatea de a alege, opera si analiza modelele potrivite pentru studiul proprietatilor materialelor, aplicand metodele corecte de cercetare.</p>	Examenul este oral. Accesul la examen este conditionat de prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor cel târziu în ultima saptamâna de activitatea didactica.	60 %
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a analiza teoretic si experimental modelele specifice pentru a descrie comportarea reologica a corpurilor/ fluidelor in aplicatii reale.	Prezentarea referatelor de laborator pentru lucrarile efectuate si a temelor de casa este o cerinta de acces la examinarea finala.	40 %

	Activitatea desfășurată în laborator și calitatea referatelor pregătite.	Portofoliul de lucrări se predă cel târziu în ultima săptămână de activitate didactică.	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Nota 6 (sase) la laborator și la examen conform baremului. 			

Data completării

...15.05.2013.....

Semnatura titularului de curs

....

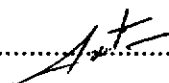
Semnatura titularului de seminar

....

Data avizării în departament

.....

Semnatura directorului de departament

....

SYLLABUS

1. Information regarding the programme

1.1 Higher education institution	Babes-Bolyai University Cluj-Napoca
1.2 Faculty	Chemistry and Chemical Engineering
1.3 Department	Chemical Engineering
1.4 Field of study	Chemical Engineering
1.5 Study cycle	Master
1.6 Study programme / Qualification	Advanced Chemical Process Engineering)/ Master Chemical Engineer

2. Information regarding the discipline

2.1 Name of the discipline	Rheology of disperse systems - CMX7312						
2.2 Course coordinator	Conf. Adina GHIRISAN						
2.3 Seminar coordinator	Conf. Adina GHIRISAN						
2.4 Year of study	I	2.5 Semester	1	2.6. Type of evaluation	C	2.7 Type of discipline	Op

3. Total estimated time (hours/semester of didactic activities)

3.1 Hours per week	3	Of which: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laboratory	1
3.4 Total hours in the curriculum	42	Of which: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laboratory	14
Time allotment:					ore
Learning using manual, course support, bibliography, course notes					36
Additional documentation (in libraries, on electronic platforms, field documentation)					32
Preparation for seminars/labs, homework, papers, portfolios and essays					32
Tutorship					4
Evaluations					4
Other activities:					
3.7 Total individual study hours		108			
3.8 Total hours per semester		150			
3.9 Number of ECTS credits		6			

4. Prerequisites (if necessary)

4.1. curriculum	• Not necessary
4.2. competencies	• Not necessary

5. Conditions (if necessary)

5.1. for the course	Students will be present at lectures, seminars and laboratories with phones turned off.
5.2. for the seminar /lab activities	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be present at the laboratories with the paper written and studied. • Students will be present at the laboratories with the robe. • Students may not leave operating apparatus. • Laboratory reports will be done no later than the last week of the teaching activity. • Delay will be penalized.

6. Specific competencies acquired

Professional competencies	<p>Development of processes, machines and equipment specific to the process engineering by promoting new solutions to improve processes, optimal operation and control</p> <ul style="list-style-type: none"> • Use of creative expertise, methods and concepts for analysis and synthesis of new chemical processes. • Use of integrated chemical analysis and synthesis for process development and production of innovative products. • Application of performance evaluation of new modern facilities to improve the decision concerning processes and synthesis.
Transversal competencies	<ul style="list-style-type: none"> • Realization of tasks according to the demands and in require terms, with the respect of the ethical professional norms • Solving the tasks according to the general objective established in the work group • Permanent information and documentation in the field.

7. Objectives of the discipline (outcome of the acquired competencies)

7.1 General objective	<ul style="list-style-type: none"> • Knowledge of principles, methods and mechanisms of the bodies' behavior (fluids, solids) subjected to flow/distortion which appears during the real industrial processes.
7.2 Specific objectives	<ul style="list-style-type: none"> • The ability to establish and to choose the models proper to the studied properties of materials, applying the correct research methods.

8. Content

8.1 Course	Teaching methods	Remarks
Introduction. Fundamental concepts of rheology. Specific deformation, shear stress, shear rate. Flow behavior and viscosity. Elasticity.	Interactive lecture	1 lecture, 2 hours
Systems with uniform properties Linear rheological behavior of fluids with uniform properties (Newton's fluid, Hook's solid and St. Vanant's plastic). Model functions for systems with ideal behavior.	Interactive lecture	1 lecture, 2 hours
Viscous fluids with non-Newtonian time-independent behavior Fluids with time-independent structure (shear-thinning or pseudo-plastic flow behavior, shear-thickening or dilatants flow behavior). Rheological model functions, specific flow curves and viscosity functions. Yield point. Determination of the yield point.	Interactive lecture	2 lectures, 4 hours
Viscous fluids with non-Newtonian time-dependent	Interactive lecture	2 lectures, 4 hours

behavior Time-dependent fluid flow behavior (thixotropic and rheopexic fluids). Rheological model functions, specific flow curves and viscosity functions. Structural decomposition and regeneration. Test methods for investigating thixotropy and rheopexy.		
Materials with multiple properties Viscoelastic behavior. Basic principles. Theoretical and mechanical models: Maxwell, Voigt-Kelvin, Lethersich, Zener. Examples of the behavior of viscoelastic liquids and solids in practice.	Interactive lecture	2 lectures, 4 hours
Rheology of liquid systems Rheology behavior of solutions, colloids, emulsions, suspensions and pastes: influence of solid concentration, shape, size and distribution of disperse phase, influence of mechanical and hydrodynamic effects on the rheological behavior. Electro-viscous effect. Analysis methods.	Interactive lecture	3 lectures, 6 hours
Rheometry. Rheological measurements in static and dynamic regime. Rotational and oscillatory rheometers. Measuring systems and tests. Creep tests. Relaxation tests.	Interactive lecture	3 lectures, 6 hours
Bibliography <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, I. Introducere in reologie”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1982 2. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, II. Reologia starii lichide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1984 3. R. Z. Tudose, T. Volintiru, N. Asandei, M. Lungu, E. Merica si Gh. Ivan, „Reologia compusilor macromoleculari, III. Reologia starii solide”, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1987 4. R.P. Chhabra, J. F. Richardson, „Non-Newtonian Flow in the process Industries. Fundamentals and Engineering Applications”, Ed. Butterworth Heinemann, 1999 5. R. Z. Tudose, „Ingineria proceselor fizice din industria chimica”, Ed. Academici Române, v.I Fenomene de transfer, 2000 6. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata,, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004 7. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005 8. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006 9. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008 10. Bercea, M., „Reologia polimerilor. Comportarea viscoelastica a polimerilor”, Vol. II, Ed. Tehnopress, Iasi, 2009 		
8.2 Seminars / laboratory work	Teaching methods	Remarks
Viscosity. Influence of thermodynamic parameters on	Problems	2 hours

viscosity of liquid systems. Fitting functions for temperature-dependent viscosity curves. Determination of activation energy for the fluids' flow.	Discussions Analysis	
Experimental determination of fluids viscosity using different types of rotational rheometers (Hoeppler, Visco-Star, Brookfield).	Experimental tests Discussions Interpretation	2 hours
Determination of specific flow curves and viscosity curves for different Newtonian and non-Newtonian fluids by the rotational rheometer Rheotest 2.	Experimental tests Discussions Interpretation	4 hours
Rheological behavior of slips and ceramic pastes. Influence of solid concentration.	Problems Discussions	2 hours
Rheological behavior of viscoelastic systems. Interpretation of oscillatory tests.	Problems Discussions	2 hours
Colloquium		
Bibliography <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Teodorescu, „Reologie Aplicata,, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 2004 2. Adina Lucretia Ghirisan, „Separarea fizico-mecanica a sistemelor eterogene solid-lichid”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, (subcap. Comportarea reologica a sistemelor eterogene solid-lichid), 2005 3. Thomas G. Mezger, „The Rheology Handbook: For users of rotational and oscillatory rheometers”, 2nd Edition, Ed. Vincentz Network (Coatings Compendia), 2006 4. M. Lungu, C. Ibanescu, „Proprietati reologice ale sistemelor polimere. Teorie si aplicatii”, Ed. Performantica, Iasi, 2008 		

9. Corroborating the content of the discipline with the expectations of the epistemic community, professional associations and representative employers within the field of the program

- To establish the formative content of the course and laboratory work teaching and research personal from chemistry and chemical engineering departments from our faculty and from other universities have been invited.

10. Evaluation

Type of activity	10.1 Evaluation criteria	10.2 Evaluation methods	10.3 Share in the grade (%)
10.4 Course	<p>The capacity to understand the relevance of Rheology in Materials Science and Engineering and to apply the knowledge gained in solving real-world engineering problems.</p> <p>The ability to establish and to choose the models</p>	<p>The presence to colloquium depends on participation to the laboratory work and on the quality of reports.</p> <p>The exam is oral. It will assess thinking, reliability and replies argument.</p>	60 %

	proper to the studied properties of materials, applying the correct research methods.		
10.5 Seminar/lab activities	Capacity to analyze the theoretical and experimental models proper to describe the rheological behavior of bodies/fluids in real applications. The activity during the lab work and the quality of reports	The reports of the lab work will be done no later than the last week of the teaching activity.	40 %
10.6 Minimum performance standards			
<ul style="list-style-type: none"> 6 (six) in lab and examination according to the standard. 			

Date

15.05.2013

Signature of course coordinator

.....*Aghici*.....

Signature of seminar coordinator

.....*Aghici*.....

Date of approval

.....

Signature of the head of department

.....*Aghici*.....

FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Chimie si Inginerie Chimica
1.3 Departamentul	Inginerie Chimica
1.4 Domeniul de studii	Inginerie Chimica
1.5 Ciclul de studii	Licenta
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Chimia si Ingineria Substantelor Organice, Petrochimie si Carbochimie / Inginerie Biochimica / Ingineria si Informatica Proceselor Chimice si Biochimice / Ingineria Substantelor Anorganice si Protectia Mediului / Stiinta si Ingineria Materialelor Oxidice si Nanomateriale / inginer chimist

2. Date despre disciplina

2.1 Denumirea disciplinei	Mecanica Fluidelor si Transfer de Impuls – CEE3116						
2.2 Titularul activitatilor de curs	Conf. Dr. Ing. Adina GHIRISAN						
2.3 Titularul activitatilor de seminar	Conf. Dr. Ing. Adina GHIRISAN						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activitatilor didactice)

3.1 Numar de ore pe saptamâna	5	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator	1/ 2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator	14/ 28
Distributia fondului de timp:					ore
Studiul dupa manual, suport de curs, bibliografie si notite					30
Documentare suplimentara în biblioteca, pe platformele electronice de specialitate si pe teren					15
Pregatire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					20
Tutoriat					
Examinari					15
Alte activitati:					
3.7 Total ore studiu individual	80				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numarul de credite	6				

4. Preconditii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Ecuatii generale ale proceselor de transport si transfer
4.2 de competente	• Matematica, Fizica, Chimie, Inginerie Mecanica

5. Conditii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfasurare a cursului	• Studentii se vor prezenta la curs cu telefoanele mobile închise;
-------------------------------	--

5.2 De desfasurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Studentii se vor prezenta la seminar/laborator cu telefoanele mobile închise; • Studentii se vor prezenta în laborator cu halat; • Studentii nu pot lasa nesupravegheata o instalatie în functiune; • Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în saptamâna urmatoare desfasurarii efective a lucrarii; • Pentru predarea cu întârziere se penalizeaza cu 0,5 puncte/zi; • Este interzis accesul cu mâncare în laborator.
--	---

6. Competentele specifice acumulate

Competente profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea cunostintelor de baza din domeniul chimiei si ingineriei chimice pentru explicarea si interpretarea fenomenelor ingineresti impuse, cu respectarea normelor de etica profesionala si de conduita morala, urmând planul de lucru prestabilit • Identificarea si aplicarea conceptelor, metodelor si teoriilor pentru rezolvarea problemelor tipice ingineriei chimice de proces în conditii de asistenta calificata • Analiza critica si utilizarea principiilor, metodelor si tehnicilor de lucru pentru evaluarea cantitativa si calitativa a proceselor din ingineria chimica • Aplicarea conceptelor si teoriilor fundamentale din domeniul chimiei si ingineriei chimice pentru elaborarea de proiecte profesionale specifice
Competente transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Executarea sarcinilor solicitate conform cerintelor precizate si în termenele impuse, cu respectarea normelor de etica profesionala si de conduita morala, urmând un plan de lucru prestabilit • Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanta cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru • Informarea si documentarea permanenta în domeniul sau de activitate în limba româna • Preocuparea pentru perfectionarea rezultatelor activitatii profesionale prin implicarea în activitatile desfasurate.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competentelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea de cunostinte specifice de mecanica fluidelor cu aplicatii în industria chimica si petrochimica, dezvoltarea capacitatii de a analiza si rezolva problemele tehnice reale cu care se confrunta inginerul chimist în industria chimica si petrochimica, de a conduce procesele tehnologice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Învatarea si intelegerea mecanismelor si modelelor fizice care descriu operatiile fizico-mecanice specifice mecanicii fluidelor si transferului de impuls. • Dezvoltarea capacitii de a proiecta, opera si selecta aparatele specifice proceselor hidrodinamice. • Dezvoltarea capacitatii de a aplica metodele de cercetare, evaluare si rezolvare a problemelor specifice operatiilor studiate.

8. Continuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observatii
8.1.1. Statia fluidelor. Concepte de baza, cuvintele cheie: Forte care actioneaza într-un fluid. Presiunea	Prelegerea Explicatia Conversatia	

statica. Ecuatia diferentiala a staticii fluidelor. Forma integrata. Echilibrul absolut al fluidelor. Consecinte si aplicatii ale ecuatiilor echilibrului absolut. Echilibrul relativ al fluidelor.		
8.1.2. Dinamica fluidelor. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Curgerea fluidelor: clasificare, regimuri de curgere. Ecuatiile de miscare a fluidului normal vâscos: ecuatia de continuitate, ecuatia Navier-Stokes si ecuatia lui Bernoulli.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.3. Cazuri particulare de curgere a fluidelor omogene. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Relatia dintre pierderea de presiune si tensiunea tangentiala. Curgerea sub presiune prin conducte: curgerea laminara – ecuatii pentru distributia vitezei, viteza medie, debit volumic, distributia tensiunii tangentiale, pierderea de presiune (ecuatia Hagen-Poiseuille); curgerea turbulenta – pierderea de presiune prin frecare (ecuatia Fanning-Darcy) si rezistente locale: coeficienti de frecare, coeficienti de rezistenta locala.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.4. Cazuri particulare de curgere a fluidelor omogene. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Curgerea între doua suprafete plane paralele: curgerea Couette, curgerea normala si curgerea Couette generalizata – ecuatii pentru distributia vitezei locale, viteza medie, debit volumic si vârful parabolei vitezei locale în cazul curgerii Couette generalizate. Curgerea sub presiune prin orificii si ajutaje: definire, clasificare, ecuatii ale vitezei medii, debitului volumic si a presiunii în sectiunea minima de curgere a ajutajului.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.5. Cazuri particulare de curgere a fluidelor omogene. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Curgerea lichidelor cu suprafata libera: curgerea în canale si în conducte, curgerea peste deversoare, curgerea în film si curgerea în jeturi – fenomenologie si ecuatii pentru distributia vitezei locale, viteza medie, debit volumic, grosimea peliculei.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.6. Cazuri particulare de curgere a fluidelor omogene. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Curgerea peste staturi granulare, uscate sau curgere bifazica: caracteristicile corpurilor de umplere (geometrice si hidrodinamice), ecuatii pentru viteza de înecare, viteza optima de curgere si pierderea de presiune; aparatura.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.7. Cazuri particulare de curgere a fluidelor	Prelegerea	

omogene. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Miscarea sistemelor fluide bifazice: miscarea particulelor solide în fluide în câmp gravitațional și câmp centrifug. Ecuații pentru: viteza de sedimentare, forța de rezistență a mediului, regimuri de sedimentare, diametre critice, criterii de similitudine.	Explicatia Conversatia	
8.1.8. Transportul fluidelor. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Relații și mărimi caracteristice în transportul lichidelor -definire, ecuații. Pompe pentru transportul lichidelor: fara elemente mobile, cu miscari alternative, centrifuge, cu dispozitive rotative - tipuri constructive, ecuații pentru calculul debitului și a înălțimii manometrice.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.9. Transportul fluidelor. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Dispozitive pentru transportul gazelor: ventilatoare, compresoare, suflante, turbocompresoare, funcționare, ecuații pentru calculul lucrului mecanic. Comprimarea în trepte. Tipuri de pompe de vid.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.10. Separarea fizico-mecanică a sistemelor eterogene. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Separarea sistemelor eterogene solid-lichid prin sedimentare: mărimi caracteristice, aparate pentru sedimentare în câmp gravitațional (decantoare): tipuri și elemente de calcul. Aparate pentru sedimentarea în câmp centrifugal (centrifuge decantoare): tipuri și elemente de calcul.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.11. Separarea fizico-mecanică a sistemelor eterogene. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Separarea sistemelor eterogene solid-lichid prin filtrare: factori care influențează filtrarea, teoria filtrării: ecuații diferențiale și integrarea lor, tipuri de filtre și elemente de calcul. Filtrarea în câmp centrifugal: aparate (centrifuge filtrante), tipuri și elemente de calcul.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.12. Separarea fizico-mecanică a sistemelor eterogene. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Separarea sistemelor eterogene solid-gaz. Procedee de separare: a) prin sedimentare- camere de sedimentare, cicloane (elemente de calcul), b) prin impact, c) umede, d) prin filtrare, e) electice, f) sonice.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
8.1.13. Amestecarea fluidelor. Amestecarea gazelor, lichidelor și solidelor: modalități de contactare gaz-solid, lichid-solid, solid-solid, lichid-lichid	Prelegerea Explicatia Conversatia	

(nemiscibile) si aparate de realizare a amestecarii; calculul puterii necesare la amestecarea cu dispozitive mecanice; eficienta amestecarii.		
8.1.14. Procedee mecanice de contactare fluid - solid. Fluidizarea: studiul hidrodinamic, viteza minima de fluidizare, viteza de transport pneumatic, pierderea de presiune; tipuri de aparate de fluidizare si transport pneumatic.	Prelegerea Explicatia Conversatia	
Bibliografie 1. Em. A. Bratu, Operatii unitare în ingineria chimica, Vol.1, Editura Tehnica, Bucuresti, 1984 2. Christie J. Geankoplis, Transport Processes and Unit Operations, Editura Prentice Hall PTR, New Jersey, 1993 3. G. Jinescu, Procese hidrodinamice si utilaje specifice în industria chimica, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1983 4. V. Pode, Procese Hidrodinamice, Editura Politehnica, Timisoara, 2001 5. Radu Z. Tudose, Ingineria Proceselor Fizice din Industria Chimica, Vol. I, Fenomene de Transfer Editura Academiei Române Bucuresti, 2000 6. Robert H. Perry si Cecil H. Chilton Chemical Engineers' Handbook Fifth Edition McGRAW HILL BOOK COMPNY 1983; Robert H. Perry si Cecil H. Chilton Chemical Engineers' Handbook Sixth Edition McGRAW HILL BOOK COMPNY 1985; Robert H. Perry, Don W. Green si James O. Maloney Chemical Engineers' Handbook Seventh Edition McGRAW HILL BOOK COMPNY 1997.		
8.2 Seminar	Metode de predare	Observatii
8.2.1. Masurarea parametrilor fluidelor. Concepte de baza, cuvinte-cheie: masurarea presiunii, a nivelului, a vitezei si a debitului; moduri de exprimare a presiunii – principii si aparate; indicatoare de nivel; viteza locala si viteza medie, debit – masurare si aparate (diafragma, tub Venturi, tub Pitot-Prandl, rotametre, debitmetre magneto-hidrodinamice, cu adaos de caldura, anemometru cu fir incalzit, contoare etc); aplicatii de calcul.	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	Numarul orelor de seminar sunt grupate în 7 sedinte distribuite pe întregul semestru.
8.2.2. Elemente de calcul în statica si dinamica fluidelor. Concepte de baza, cuvinte-cheie: Presiunea statica – exercitii si probleme cu exemplificare în industria chimica; calculul vitezei medii pentru diferite cazuri particulare de curgere a fluidelor; diametre echivalente; calculul regimului de curgere: laminar, intermediar si turbulent;	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
8.2.3. Calculul pierderilor de presiune prin frecare si rezistente locale. Concepte de baza, cuvinte-cheie: pierderea de presiune - calculul analitic pentru	Propunerea problemei spre rezolvare;	

diferite cazuri particulare de curgere a fluidelor; coeficient de frecare, rezistente locale si coeficient de rezistenta locala.	Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
8.2.4. Transportul fluidelor. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> Pompe pentru lichide; pompe volumice, pompe centrifuge, calculul înaltimei manometrice si a puterii instalate; comprimarea gazelor – calculul lucrului mecanic la comprimarea într-o treapta si în mai multe trepte.	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
8.2.5. Separarea sistemelor eterogene. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> regimuri de sedimentare; calculul vitezei de sedimentare; dimensionare decantoare; calculul constantelor de filtrare si dimensionarea unui filtru presa; camere de sedimentare – calculul diametrului minim al particulelor care se depun si dimensionarea tehnologica; centrifugare – calculul puterii pentru actionarea centrifugelor.	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
8.2.6. Amestecarea si fluidizarea. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> calculul puterii la amestecare cu dispozitive mecanice; calculul debitului de aer la amestecarea prin barbotare; calculul vitezei minime de fluidizare si a vitezei de transport pneumatic; calculul suprafetei aparatului de fluidizare.	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
8.2.7. Recapitulare. Rezolvarea de probleme asemanatoare celor de la examen.	Propunerea problemei spre rezolvare; Explicatia; Conversatia; Conexiunea cu cazuri concrete din industria chimica	
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. K.F. Pavlov, P.G. Romankov, A.A. Noskov, <i>Procese si aparate în ingineria chimica</i>, Editura Tehnica, Bucuresti, 1981 2. O. Floarea; G. Jinescu, P. Vasilescu, C. Balaban, R. Dima, <i>Operatii si utilaje în industria chimica – Probleme</i>, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1980 3. A. Ghririsan, S. Dragan, R. Misca, <i>Fenomene cu transfer de impuls. Culegere de probleme</i>, Cluj-Napoca, 1996 		

8.3. Laborator	Metode de predare	Observatii
8.3.1. Determinarea regimului de curgere la fluide. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> regimuri de curgere a	Pregatirea lucrarii; Conversatia;	

fluidelor normal vâscoase; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator - vizualizare calitativă și apreciere cantitativă.	Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.2. Determinarea regimului de curgere la fluide. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> regimuri de curgere a fluidelor normal vâscoase; realizarea calculului lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale de curgere din industria chimică; aplicații de calcul.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.3. Măsurarea debitului la gaze cu diafragma, tubul Venturi și tubul Pitot-Prandl. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> debite, unități de măsură, aparate pentru determinarea lor; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.4. Măsurarea debitului la gaze cu diafragma, tubul Venturi și tubul Pitot-Prandl. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> debite, unități de măsură, aparate pentru determinarea lor; realizarea calculului lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale din industria chimică; aplicații de calcul.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.5. Determinarea pierderilor de presiune în coloane cu umplutura. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> umpluturi (corpuri de umplere) - tipuri, caracteristici geometrice și hidrodinamice; aparate tip coloană, aparate pentru determinarea pierderilor de presiune; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.6. Determinarea pierderilor de presiune în coloane cu umplutura. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> curgere prin umplutura uscată și curgere bifazică; realizarea calculului lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale de curgere din industria chimică; aplicații de calcul.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.7. Determinarea caracteristicilor la pompa centrifugă. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> relații și mărimi caracteristice în transportul lichidelor - definire, ecuații. Pompe centrifuge - tipuri constructive, ecuații pentru calculul debitului și a înălțimii manometrice; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator.	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.8. Determinarea caracteristicilor la pompa centrifugă. <i>Concepte de baza, cuvinte-</i>	Pregătirea lucrării; Conversatia; Culegerea de date	

<i>cheie:</i> realizarea calculelor lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale de transport cu pompe centrifuge; aplicații de calcul.	experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.9. Sedimentarea suspensiilor în câmp gravitațional. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> sisteme eterogene solid-lichid; sedimentarea: curbe de sedimentare, aparate pentru sedimentare în câmp gravitațional; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.10. Sedimentarea suspensiilor în câmp gravitațional. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> realizarea calculelor lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale de separare prin sedimentare; aplicații de calcul.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.11. Filtrarea la diferență de presiune constantă. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> sisteme eterogene solid-lichid; filtrarea- factori care o influențează, teoria filtrării: ecuații diferențiale și integrarea lor; culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.12. Filtrarea la diferență de presiune constantă. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> realizarea calculelor lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor cu referire la cazuri reale de separare prin filtrare; aplicații de calcul.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.13. Amestecarea lichidelor. <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> amestecarea lichidelor: modalități de contactare lichid-solid, lichid-lichid (nemiscibile) și aparate de realizare a amestecării. Culegerea de date experimentale de pe instalația de laborator pentru calculul gradului de omogenizare și a puterii de regim și pornire. Interpretarea rezultatelor.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
8.3.14. Hidrodinamica stratului fluidizat <i>Concepte de baza, cuvinte-cheie:</i> fluidizarea: studiul hidrodinamic, viteza minimă de fluidizare, viteza de transport pneumatic, pierderea de presiune. Culegerea de date experimentale de pe instalațiile de laborator. Realizarea calculelor lucrării de laborator și interpretarea rezultatelor.	Pregătirea lucrării; Conversația; Culegerea de date experimentale; Interpretarea rezultatelor Predarea referatului	
Bibliografie		
1. I. Bătiu, Fenomene de transfer și utilaje în industria chimică – Indrumator de laborator, Cluj-Napoca 1999		

2. A. Ghirisan, S. Dragan, Fenomene de transfer si operatii unitare în industria chimica - Îndrumar pentru lucrari publice, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2009
3. O. Floarea, G. Jinescu, P. Vasilescu, C. Balaban, R. Dima, Operatii si utilaje în industria chimica - Probleme, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1980
4. K.F. Pavlov, P.G. Romankov, A.A. Noskov, Procese si aparate în ingineria chimica, Editura Tehnica, Bucuresti, 1981

9. Coroborarea continuturilor disciplinei cu asteptarile reprezentantilor comunitatii epistemice, asociatiilor profesionale si angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin însusirea conceptelor teoretico-metodologice si abordarea aspectelor practice incluse în disciplina MFTI studentii dobândesc cunostinte bazice, în concordanta cu competentele parțiale cerute pentru ocupatiile posibile prevazute în Grila 1 – RNCIS.

10. Evaluare

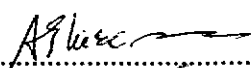
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs	Corectitudinea raspunsurilor – însusirea si înțelegerea corecta a problematicei tratate la curs.	Examen scris. Accesul la examen este conditionat de sustinerea colocviului de laborator si prezentarea referatelor de laborator corespunzatoare tuturor lucrarilor practice. Intentia de fraudă la examen se pedepseste cu eliminarea din examen. Frauda la examen se pedepseste prin exmatriculare conform regulamentului ECST al UBB	80 %
	Rezolvarea corecta a problemelor		
10.5 Seminar/laborator	Corectitudinea raspunsurilor – însusirea si înțelegerea corecta a problematicei tratate la seminar/laborator.	Referatele de laborator corespunzatoare tuturor lucrarilor practice – se predau în ultima saptamâna de activitate didactica Colocviu laborator – test – se sustine în ultima saptamâna de activitate didactica	20 %
	Corectitudinea rezolvarii aplicatiilor numerice primite ca tema. Calitatea referatelor.		
10.6 Standard minim de performanta			
<ul style="list-style-type: none"> • Nota 5 (cinci) atât la colocviul de laborator cât si la examenul scris. • Capacitatea de a recunoaste, înțelege, aplica si analiza operatiile caracteristice si utilajele specifice 			

mecanicii fluidelor si transportului de impuls.

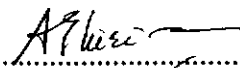
Data completarii

01.10.2013

Semnatura titularului de curs

.....

Semnatura titularului de seminar

.....

Data avizarii în departament

.....

Semnatura directorului de departament

.....